

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична онлайн-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА, ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПЕДАГОГІКИ В УМОВАХ ВІЙНИ»
13-14 квітня 2023 року**

Біла Церква
2023

УДК 340

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Актуальні проблеми права, психології та педагогіки в умовах війни: матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 13-14 квітня 2023 р. Білоцерківський НАУ. 207 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

Секція 1 Теоретичні, історичні, філософські, соціологічні аспекти права

Бровко Н.І. Проблемні питання становлення і розвитку громадянського суспільства в Україні під час збройної агресії РФ.....	6
Мельник Л.М., Грек І.М. Трансформація цінностей українців під час російсько-української війни	8
Росавіцький О.О. Злочин та злочинність як філософська категорія соціально-правового явища.....	10
Лісний І.А. Історико-правовий аспект становлення фондових ринків.....	12
Терещук М.М. Фінансова відповідальність в європейських країнах.....	15
Самойлович А.А. Окремі аспекти безпеки навчального процесу в умовах воєнного стану.....	17

Секція 2 Сучасні проблеми правового регулювання в галузі конституційного, адміністративного, інформаційного, фінансового, кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого та міжнародного права в умовах війни

Ковальчук І.В. Проблемні юрисдикційні аспекти в галузі кіберправа.....	19
Тимошук О.Г. Окремі аспекти державного регулювання організації нотаріальної діяльності в Україні в умовах воєнного стану.....	23
Сімакова С.І. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.....	26
Димитрієва Т.В. Особливості внесення змін до статті 69 Кримінального кодексу України під час воєнного стану.....	29
Ясінська М.Г., Кучак О.Є. Фіксування воєнних злочинів проти довкілля України.....	31
Отрадна М.О., Кучак О.Є. Презумпція невинуватості як головний принцип кримінального процесу.....	35
Богданович О.В., Кучак О.Є. Особливості кримінального процесу в умовах воєнного стану.....	37
Дуфенюк О.М. Баланс між юридичною освітою та вимогами практики кримінального провадження.....	40
Гутник А.В. Колабораційна діяльність у закладах освіти: спосіб вчинення злочину.....	43
Павленко Т.А. Обмеження права на свободу пересування в умовах правового режиму воєнного стану: деякі аспекти.....	46
Голіна В.В. Безпека дорожнього руху в Україні: залишається невирішеність проблеми запобігання їй.....	49
Поляруш-Сафроненко С.О. Принцип конституційності та законності добровільного об'єднання територіальних громад.....	52
Коршак В.С., Сушицька Ю.О. Доступ до публічної інформації в умовах війни	56
Ярошевська Т.В. Актуальні питання розвитку в умовах війни сфери трансферу інноваційних технологій.....	60
Макарчук В.В. Удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів формування та реалізації державної політики у сфері національної безпеки і оборони.....	64
Нікітенко О.І. Деякі питання адміністративно-правової легітиматії поліцейської діяльності.....	66

продовжувати зміцнювати системи фінансової відповідальності, враховуючи специфіку кожної країни та потреби її населення [5].

У кінцевому підсумку, фінансова відповідальність є ключовим елементом стабільного та стійкого економічного розвитку. Забезпечення бюджетної дисципліни та соціальної справедливості, а також прозорості в управлінні державними фінансами, є важливими чинниками, які допомагають досягнути цих цілей. У країнах Європи існує ряд інструментів та механізмів, які допомагають забезпечити фінансову відповідальність, проте важливо продовжувати працювати над їх вдосконаленням та зміцненням, забезпечуючи стабільний та стійкий економічний розвиток на користь населення.

Список використаних джерел:

1. Council of the European Union. (2011). Council conclusions on the European Semester for economic policy coordination: ensuring fiscal responsibility. Official Journal of the European Union, C 391/1. URL: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XG1228\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011XG1228(02)&from=EN). (дата звернення:15.03.2023).
2. European Commission. (2020). The EU fiscal framework: current framework and proposals for reform. URL: https://ec.europa.eu/info/publications/economic-and-financial-affairs-publications/eu-fiscal-framework-current-framework-and-proposals-reform_en. (дата звернення:15.03.2023).
3. European Parliament. (2021) Fiscal responsibility in the European Union: what, why and how. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/633175/EPRS_BRI\(2019\)633175_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/633175/EPRS_BRI(2019)633175_EN.pdf). (дата звернення:15.03.2023).
4. International Monetary Fund. (2018). Fiscal transparency evaluation: European Union. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2018/02/05/Fiscal-Transparency-Evaluation-European-Union-45507>. (дата звернення:15.03.2023).
5. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2021). OECD Economic Surveys: European Union. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-european-union-2021_3005da6a-en. (дата звернення:15.03.2023).
6. World Bank. (2019). European Union - Country partnership framework for the period FY20-FY26. URL: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/603741573764150818/european-union-country-partnership-framework-for-the-period-fy20-fy26>. (дата звернення:15.03.2023).

УДК 342

ОКРЕМІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Самойлович А.А.,

старший викладач кафедри публічно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну поставило питання змін у навчальному процесі як середньої та і вищої школи. Приклад України доводить всьому світу, що вмотивованість отримання освіти долає злочинні дії ворога на її повне гальмування. Можливо Україна серед перших держав світу де першого вересня заняття починаються в умовах воєнного стану.

Можливими ризиками в освітньому процесі під час воєнного стану та в умовах війни можуть бути:

- безпечні умови у закладах освіти;
- недосвідченість науково-педагогічних працівників у використанні необхідних інтернет технологій;
- втрата можливості в окремих випадках провести ЗНО;
- руйнування закладу освіти (наприклад, в Миколаєві, Харкові);
- тощо.

Прикладом протистояння ризикам було те, що приходилося змінювати окремі заходи вступної кампанії 2022 року. Так, 08.03.2022 р. міністр освіти та науки Сергій Шкарлет звернувся із пропозицією скасувати у 2022 році зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО) та вступні іспити на магістратуру: єдиний вступний іспит (ЄВІ) з іноземної мови та єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ). Натомість він запропонував проводити вступну кампанію за допомогою електронної системи без участі абітурієнтів. Крім того, міністр заявив, що МОН розробило три сценарії вступу до закладів вищої освіти, які не передбачають проведення ЗНО. Водночас про механізми, якими пропонувалося замінити ЄВІ та ЄФВВ, не було повідомлено. Дана ініціатива викликала суперечливу реакцію. Так, представники системи освіти Львівської області звернулися до МОН та Верховної Ради, запропонувавши зберегти звичну процедуру вступу, натомість адаптувати її до реалій воєнного стану. Зокрема, змістити терміни реєстрації та проведення ЗНО на кілька місяців, скоротити кількість предметів. Водночас Спілка ректорів України підтримала пропозицію скасувати ДПА, ЗНО та спростити механізми вступу на магістратуру [1].

Також питання безпеки та певних видів відшкодувань торкалися осіб, які виїхали з місця постійного проживання внаслідок небезпеки, пов'язаної з бойовими діями. Так, в Українському законодавстві безпекові питання знайшли своє відображення в Законі України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану» від 15.03.2022 № 2126-IX, Закон України «Про освіту» було доповнено новою статтею 57-1 «Державні гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», згідно з якою здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у т. ч. тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період) були вимушені змінити

місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування), на час особливого періоду гарантується:

- організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі, що є найбільш безпечною для його учасників;
- збереження місця роботи, середнього заробітку, здійснення виплати стипендії та інших виплат, передбачених законом;
- місце проживання (пансіон, гуртожиток тощо) та забезпечення харчуванням (у разі потреби) [2].

Крім звичайної війни також можна сказати про існування психоінформаційної війни, а це потребує критичного мислення всіх учасників процесу, наприклад, знати офіційне та не офіційне джерело інформації, перевіряти її, відрізнити правду від брехні, здійснювати критичний аналіз протилежних думок, тощо. Тому, велика роль належить науково-педагогічному працівнику, оскільки з ЗМІ нам відомі факти впливу на свідомість школярів, студентів російських наративів, після яких проводилися службові розслідування. На нашу думку, це також є загроза навчальному процесу в Україні.

Таким чином, навчання в умовах безпеки під час воєнного стану потребує подальшого правового, економічного, організаційного реформування та вдосконалювання.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс: <https://cedos.org.ua/researches/osvita-i-vijna-v-ukrayini-24-lyutogo-1-kvitnya-2022/>.
2. Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2126-ІХ. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2126-20#Text>.

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ КОНСТИТУЦІЙНОГО, АДМІНІСТРАТИВНОГО, ІНФОРМАЦІЙНОГО, ФІНАНСОВОГО, КРИМІНАЛЬНОГО, КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В УМОВАХ ВІЙНИ

УДК 347.77;347.711

ПРОБЛЕМНІ ЮРИСДИКЦІЙНІ АСПЕКТИ В ГАЛУЗІ КІБЕР ПРАВА

Ковальчук І.В.,

кандидат юридичних наук, доцент,

декан соціально-гуманітарного факультету

Білоцерківський національний аграрний університет,